

УСТАВ

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „РАЗУМ – 1922”

С. ОПИЦВЕТ

Изменен от общото отчетно-изборно събрание на.....2010 г.

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този устав се урежда дейността, управлението, имуществото, финансирането и издръжката на Народно читалище „Разум - 1922”.

Чл. 2. (1) НЧ „ Разум - 1922” е самоуправляващо се културно-просветно сдружение в с. Опицвет, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(2) Читалището е юридическо лице с нестопанска цел.

(3) В дейността на читалището могат да участват всички граждани без ограничения, възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

(4) Читалището работи в тясно взаимодействие с учебни заведения, културни институти, обществени и стопански организации, фирми, и др. извършващи или подпомагащи културно-просветна дейност.

(5) Читалището поддържа отношение на сътрудничество, координация и партньорство с държавни органи и организации, на които законите възлагат определени задължения.

ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 3. (1) Целта на НЧ „Разум - 1922” е да задоволява потребностите на гражданите, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социална и образователна дейност в квартала и града;
2. запазване на обичаите и традициите на българския народ;
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитава и утвърждава националното самосъзнание;
5. осигурява достъп до информация.

(2) За постигане на целите по ал.1. читалището извършва следните основни дейности, като:

1. урежда и поддържа библиотека, читалня, фоно-, фото-, филмо- и видеотеки, както и създаване и поддържане на електронни информационни мрежи;
2. развива и подпомага любителското художествено творчество;
3. организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концертни чествания и младежки дейности;
4. събира и разпространява знания за родния край;
5. създаване и съхраняване на музейни колекции съгласно Закона за културна наследство;
6. предоставя компютърни и интернет услуги.

(3) Читалището може да развива и допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с дейностващото законодателство, като използва приходите от нея за постигане на определени в устава цели. Читалището не разпределя печалба.

(4) Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от тях имущество възмездно или безвъзмездно:

1. за хазартни игри и нощни заведения;
2. за дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица на такива общности;
3. за постоянно ползване от политически партии и организации;
4. на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и на членове на техните семейства.

Чл. 4. (1) Читалището може да се сдружава за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията и по реда на Закона за народните читалища.

(2) Читалищните сдружения нямат право да управляват и да се разпожждат с имуществото на читалищата, които са техни членове.

Глава втора УЧРЕДЯВАНЕ

Чл. 5. (1) НЧ „Разум – 1922”, с. Опицвет се учредява на събрание, на което присъстват най-малко 50 дееспособни лица, които вземат решение на учредително събрание.

(2) Учредителното събрание приема устава на читалището и избира неговите органи. Уставът урежда:

1. наименованието;
2. седалището;
3. целите;
4. източниците на финансиране;
5. органите на управление и контрол, техните правомощия, начина на избирането им, реда за свикването им и за вземане на решения;
6. начина за приемане на членове и прекратяване на членството, както и реда за определяне на членския внос.

Чл. 6. (1) Читалището придобива качеството на юридическо лице с вписването му в регистъра за организациите с нестопанска цел на Окръжния съд.

(2) Действията на учредителите, извършени от името на читалището до деня на вписването, поражда права и задължения само за лицата, които са ги извършили. Лицата, сключили сделките, отговарят солидарно за поетите задължения.

(3) Вписването на читалището в регистъра на окръжния съд се извършва без такси по писмена молба от настоятелството, към което се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;
2. уставът на читалището, подписан от учредителите;
3. нотариално заверен образец от подписа на лицето, представляващо читалището и валидният печат на читалището.

(4) В регистъра се вписват:

1. наименованието, седалището на читалището и източникът на първоначалното му финансиране;
2. уставът;
3. имената на членовете на настоятелството и на проверителната комисия на читалището;
4. името и длъжността на лицето, което представлява читалището.
5. настъпилите промени по предходните 1-4 точки.

(5) Наименованието на читалището трябва да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави. То се изписва на български език. Към наименованието на читалището се добавя годината на първоначалното

учредяване.

(6) Седалището на читалището е населеното място, където се намира неговото управление. Адресът на читалището е адресът на неговото управление – с. Опицвет, общ. Костинброд, пл. „Независимост”, п.к. 2235.

(7) Всяка промяна в обстоятелствата по ал. 4 трябва да бъдат заявени в 14-дневен срок от възникването ѝ.

(8) Читалището може да кандидатства за държавна и/или общинска субсидия след изтичане на едногодишен срок от вписването в регистъра по чл. 10.

Чл. 7. (1) Към Министерството на културата се води публичен регистър на народните читалища.

(2) В регистъра се вписва:

1. наименованието на читалището;
2. седалището;
3. името на лицето, което представлява читалището;
4. ЕИК по БУЛСТАТ;
5. настъпили промени по предходните.

(3) Читалищното настоятелство в 7-дневен срок от вписването в съдебния регистър подава заявление за вписване в регистъра по ал.1. Към заявлението се прилагат данните по ал.2., уставът на читалището.

(4) Министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за вписване в регистъра по ал.1. и уведомява служебно за това кмета на общината.

(5) На читалища, които не се вписани в регистъра по ал.1, не се предоставя субсидия от държавния и общинския бюджет, както и общинско имущество за ползване.

Глава трета ЧЛЕНСТВО

Чл.8. (1) Читалището има индивидуални, спомагателни, колективни и почетни членове.

1. действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, редовно плащат членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани. Членството до приемането на този устав се зачита;

2. спомагателните членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани, те имат право на съвещателен глас. Желателно е да участват в дейността на читалището.

(3) Колективни членове могат да бъдат професионални и творчески организации, стопански предприятия, търговски дружества, кооперации, клубове, културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи и др. Те съдействат за постигане целите на читалището, поддържане и обогатяване на материалната му база. Техен представител може да участва в Общите събрания с право на един глас. Те плащат членски внос според финансовите си възможности и броя на собствените си членове, съдружници, кооператори.

(4) Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището. Те могат да посещават Общи събрания и да упражняват право на глас.

Чл.9 (1) Приемането на нови членове става с писмена молба на желаещия до Настоятелството, в която се посочва предпочитаната форма на участие в дейността на читалището.

(2) Членството възниква тридесет дни след плащане на членския внос.

(3) Приемът на нови членове се прекратява два месеца преди провеждането на отчетно-изборни събрания на читалището. Членството на подалите молби през този период възниква веднага след провеждане на отчетно-изборното събрание.

Чл.10. Членовете на читалището с право на глас имат следните права и задължения:

1. да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището,

2. да получават информация за решенията на Настоятелството;

3. да спазват устава на читалището;

4. да съдействат за постигане на целите му, за изпълнение на решенията на Общото събрание и Настоятелството, като активно участват в дейността му;

5. да подпомагат според силите си съхраняването, обогатяването и обновяването на материалната база на читалището;

6. да пазят доброто име на читалището;

7. да плащат редовно членския си внос.

Чл.11. Членството в читалището се прекратява:

1. от настоятелството;
2. при не плащане на членски внос до 3 месеца от началото на календарната година;
3. при отказ от участие в дейността на читалището;
4. по молба на лицето;
5. от Общото събрание - при грубо нарушаване на устава, непристойно поведение, уронващо авторитета и доброто име на читалището, посегателство върху имуществото на читалището – с изключване.

Чл.12. Действителните и колективните членове плащат членски внос:

1. за действителните – определения от Общото събрание размер;
2. за колективните – по взаимно договаряне.

Глава четвърта УПРАВЛЕНИЕ

Чл.13. Органите на читалището са общото събрание, настоятелството и проверителната комисия.

Чл.14. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава;
2. избира и освобождава членове на настоятелството, проверителната комисия и председателя;
3. приема вътрешните актове необходими за организацията на дейността на читалището;
4. изключва членове на читалището;
5. определя основни насоки на дейността на читалището;
6. взема решение за членуване или за прекратяване на членство в читалищно сдружение;
7. приема бюджета на читалището;
8. приема годишният отчет до 30 март на следващата година;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения на органите на читалището;
11. взема решения за откриване клонове на читалището, след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;

13. взема решения за отнасяне до съда на незаконно съобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове;

(2) Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.15. (1) Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството да свика извънредно общо събрание, до 15 дни от постъпването на искането проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

(2) Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена по телефона или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други обществени места в общината, където е дейността на читалището, трябва да бъде залепена поканата за събранието.

(3) Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от Имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

(4) Решенията по чл.14 т. 1, 4, 10, 11 и 12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

(5) Две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава.

(6) Искът се предявява в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от вземане на решението.

(7) Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл. 16. (1) Изпълнителен орган на читалището е настоятелството, което се състои от 5 членове, избрани за срок до 3 години, включващо председател, секретар и членове. Същите да нямат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен.

(2) Настоятелството:

1. свиква общото събрание;
2. осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждаването му;
4. подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. взема решения за освобождаване и назначаване на работещите щатни и хонорувани служители на читалището, за сключване на договори с други физически и юридически лица и разкриване на съвместни културно-просветни дейности;
7. взема решения за морално и материално стимулиране;
8. приема нови членове и утвърждава правилник за вътрешният ред на читалището.

(3) Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете си.

(4) Протоколите от заседанията на настоятелството се подписват с особено мнение, като посочват писмено мотивите си.

(5) На заседанията на настоятелството се кани със съвещателен глас, секретарят на читалището, ако не е член на настоятелството.

(6) Членовете на проверителната комисия могат да присъстват на заседанията на настоятелството със съвещателен глас.

(7) При отпадане на член от Настоятелството и Проверителната комисия, Настоятелството със свое решение може да избере подходящ читалищен член до следващото Общо събрание.

Чл. 16. (1) Председателя на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до 3 години.

(2) Председателят:

1. организира дейността на читалището съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. представлява читалището;
3. свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
4. отчита дейността си пред Настоятелството и Общото събрание;
5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа решения на настоятелството;
6. заверява разходните документи;
7. при напускане на Председателят избраният от Настоятелството Зам. председател поема неговите функции до следващото Общо събрание.

Чл. 16а. (1) Секретарят на читалището:

1. организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;

2. организира текущата, основна и допълнителна дейност;

3. отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;

4. представлява читалището заедно и поотделно с председателя.

(2) Секретарят на читалището работи на безсрочен трудов договор.

(3) С изтичане на мандата на настоятелството, трудовия договор на секретаря на читалището не се прекратява. Новото настоятелството прекратява договора, само при наличието на причини по Кодекса на труда.

(4) Секретарят не може да е в роднински връзки с членове на настоятелството и проверителната комисия по права и сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг/съпруга на председателя на читалището.

Чл. 17. (1) Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок от три години.

(2) Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са в роднини на членове на настоятелството, на председателя или секретаря по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

(3) Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството, председателя, секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание.

(4) При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление - и органите на прокуратурата.

Чл. 18. Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и на проверителната комисия, и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.18а. Членове на настоятелството, включително председателят и секретаря, подават декларации за конфликт на интересите при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват в интернет страниците на съответното читалище.

Глава пета

ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл. 19. Имуществото на читалището се състои от право на собственост и други вещни права, вземания, ценни книжа, други права и задължения.

Чл. 20. Читалището набира средства от следните източници:

1. членски внос;

- 9 -

2. културно-просветна и информационна дейност;
3. субсидия от държавния и общинския бюджет;
4. наеми от движими и недвижими имущества;
5. дарения и завещания;
6. такси за участие в курсове, школи и други форми на обучение;
7. трудови инициативи, стопанска дейност и обществени услуги
8. други приходи;

Чл. 21. (1) Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях.

(2) Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само с решение на настоятелството.

Чл. 22. Недвижимото и движимото имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл. 23. (1) Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

(2) Частта от отчета за изразходваните от държавния и общински бюджет средства се представя в общината.

Чл. 23 а (1) Председателя на читалището ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

(2) Кметът внася направените предложения в общинският съвет, който приема годишната програма за развитие на читалищната дейност в общината.

(3) Програмата по ал. 2 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.

(4) Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета и общинския съвет доклад за осъществяване читалищните дейности в изпълнение на програмата по ал.2. и за изразходваните от бюджета средства през предходната година.

(5) Доклада по ал. 4 се обсъжда от общинския съвет на първото заседание след 31 март с участието на представител на читалището.

Чл. 24. Счетоводната отчетност се води в съотношение със Закона за счетоводството и подзаконовите нормативни актове.

Глава пета

ПРЕКРАТЯВАНЕ

Чл. 25. (1) Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекра-

тено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. дейността му противоречи на закона, устава, и добрите нрави;
2. имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. налице е трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период две години. В този случай министърът на културата изпраща сигнал до прокурора за констатирана липса на дейност на читалището;
4. не е учредено по законовия ред;
5. е обявено в несъстоятелност.

(2) Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде поставено по искане на прокурора, направено самостоятелно или след подаден сигнал от министъра на културата.

(3) Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Глава шеста

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. За неуредени в този устав случаи се прилага Законът за юридически лица с нестопанско цел.

§ 2. Народно читалището носи името „Разум - 1922” .

§ 3. Притежава кръгъл печат, на който е изписано името и годината на основаването му - Народно читалище – „Разум – 1922”, а в средата село Опицвет.

§ 4. Празник на читалището е деня на славянската писменост и култура – 24 май.

Уставът е приет на учредителното събрание на 11.03.....2010 г.

Председател:

членове: 1.

2.

3.

4.